

NOVA DOBA

Leto XXII.

Celje, petek 17. maja 1940

Štev. 21.

Bogdan Pušenjak:

Norveška in mi

Ob usodnih trenutkih, ki jih v borbi za svojo svobodo preživlja norveški narod, imamo priliko občudovati v nešteti časopisnih poročilih izredni nacionalni, gospodarski, kulturni in socialni razvoj, ki ga je norveški narod dosegel v zadnjih desetletjih. V teh poročilih pa pogrešamo eno važno dejstvo, ki je bilo odločilne važnosti za ta ogromni dvig norveškega naroda in ki bi moralo biti tudi našemu narodu za vzgled: borbo norveškega naroda proti alkoholizmu.

Norveška ni zaradi svojega mrzlega podnebja nikoli imela vinogradov, zaradi česar je bil Norvežan navezan na žganje, ki ga je proizvajala zelo razvita žganjarska industrija. Dalje časa je država podpirala in favorizirala žganjarsko industrijo, ki je bila dober potrošnik poljedelskih proizvodov predvsem krompirja. Tako se je žganjarska industrija čedalje bolj razvijala in že leta 1840. je bilo v Norveški nad 1.400 večjih žganjarn. Norveški narod pa je pravočasno spoznal nedogledne posledice, ki jih utegne roditi čedalje večja potrošnja žganja in že l. 1836. se je pričel velik protialkoholni pokret, ki se mu je polagoma pridružil ves narod in je postal splošen naroden pokret. Naravna posledica tega pokreta je bila, da je do l. 1850. padlo število žganjarn na minimum in sicer na 40. Delo tega narodnega treznostnega pokreta, ki je sedaj že prejemal tudi stalno podporo stortinga (parlamenta), pa s tem še ni bilo končano, temveč si je pokret predvsem prizadeval tudi z zakonom omejiti zauživanje alkoholnih pijač. L. 1871. je bil končno uzakonjen tako zvani »gotenburški sistem«, ki je postavil prodajo alkoholnih pijač pod monopol in tako omejil in nadzoroval zasebno prodajo vseh alkoholnih pijač. Leta 1894. pa so dobila lokalna oblastva pravico, da odločujejo o odpiranju gostiln ali pa jih v svojem območju sploh prepovedo. Posledica je bila, da so bile l. 1914. gostilne samo še v 14 mestih, dočim so še l. 1894. obstojale v 51 mestih.

Ob izbruhu svetovne vojne je norveška vlada z začasno uredbo proglasila splošno prohibicijo, vendar pa je morala že v pozni jeseni istega leta dovoliti otvoritev gostiln in to ob omejenih urah. Dve leti pozneje je vlada ponovno uvedla prohibicijo, ki jo je tudi potrdil plebiscit l. 1919., ki je s 487.999 glasovi proti 304.207 potrdil uvedbo splošne prohibicije.

Že prva leta po uvedbi prohibicije pa so nastale velike težave v norveški zunanji trgovini s Francijo, Španijo in Portugalsko, ki so do uvedbe prohibicije uvažale v zameno za norveške ribe in uporabo norveškega trgovskega brodovja velike količine vin. Zaradi tega je bil l. 1922. ponovno dovoljen uvoz vina, vendar pa je prešla vsa trgovina z vinom pod tako zvani »vinski monopol«, ki je naslednje leto prejel tudi koncesijo za javno prodajanje vina. Na ta način je država z enim mahom ustavila čedalje bolj se razvijajoče tihotapstvo z vinom, obenem pa dosegla za svojo zunanjo trgovino in svoje trgovsko brodogojstvo velike ugodnosti. Ker se je pa še vedno razvijalo tihotapstvo žganja, je vlada l. 1926. razpisala ponoven plebiscit, na katerem se je norveški narod s 531.084 glasom proti 423.021 izjavil za ukinitvev prohibicije. Šele maja leta 1927. je bila končno odobrena javna prodaja in javno točenje alkoholnih pijač, a še vedno z velikimi omejitvami.

Kljub ponovno dovoljeni javni prodaji in javnemu točenju alkoholnih pijač pa nam statistika kaže, da je norveški narod že sam toliko zrel, da ve, do katere meje mu je dovoljeno uživanje alkohola. Vse je pričakovalo, da se bo potrošnja alkohola zaradi ukinitvev prohibicije vsaj podvojila, končni efekt pa je bil, da je — padla. Dočim je znašala še l. 1853. povprečna letna potrošnja 3.61 l stoddotnega alkohola na vsakega prebivalca in l. 1916. 3.03 l, je padla v zadnjih letih na 1.79 l, kar pred-

Orjaška bitka na zapadu

Nizozemske čete so položile orožje — Strahovit spopad zavezniške in nemške vojske — Rooseveltova poslanica Mussoliniju — Sovjetska Rusija ne bo trpela napada na balkanske države — Koncentracijski vladi v Londonu in Parizu — Gospodarska pogodba med Sovjetsko Rusijo in Jugoslavijo podpisana

Nemška vojska je v petek 10. t. m. zjutraj nenadno vdrla čez belgijske, nizozemske in luksemburške meje ter kmalu zasedla neoboroženo Luksemburško. Zavezniške čete so hitro prispele Belgiji in Nizozemski na pomoč. Ker je pa nemškim četam s silovito akcijo uspelo zavzeti Rotterdam in je grozila Amsterdamu nevarnost uničenja, je nizozemski vrhovni poveljnik v sredo zvečer ustavil boje, nakar je nemška vojska brez odpora zasedla Nizozemsko. Nizozemska kraljevska rodbina in vlada sta se preselili v London. Nizozemska ostane še dalje v vojnem stanju z Nemčijo. V Belgiji so prodrle nemške čete do utrbenih črt pri Anversu, Liegu in Namurju, na jugu pa čez francosko mejo do Sedana. Na tej črti se je razvila orjaška bitka, kakršne zgodovina človeštva še ne pozna. Na obeh straneh sodeluje okrog 2000 tankov in 10.000 letal. Nemci so uvedli nov

način vojskovanja s pomočjo številnih padalcev, ki jih spuščajo na sovražnikovo ozemlje. Dočim je bila ta taktika na Nizozemskem uspešna, pa v Belgiji in Franciji nima posebnega učinka. Angleško letalstvo je v noči na četrtek izvršilo zelo obsežen letalski napad na nemško zaledje in po angleških poročilih povzročilo sovražniku veliko škodo. Vse kaže, da je francoski, belgijski in angleški vojski kljub silnemu pritisku sovražnika uspelo ustaviti prodiranje nemških čet. Angleške čete so pred dnevi zasedle Islandijo in se izkrcale v nekaterih pristaniščih Nizozemske Indije. Na Norveškem zožujejo zavezniške čete obroč okrog nemških čet pri Narviku.

Predsednik Roosevelt je poslal v četrtek italijanskemu ministrskemu predsedniku Mussoliniju nov mirovni apel, da bi preprečil razširjenje vojne. Sovjetska Rusija je opozorila vse vojskujo-

če se in nevtralne države, da ne bo trpela nikakega napada na balkanske države in da se bo odločno uprla sleherni akciji proti sedanjemu stanju na Balkanu. Sovjetska Rusija pospešeno gradi pomorska oporišča in letališča v baltičkih državah.

Angleški ministrski predsednik Chamberlain je podal ostavko, nakar je lord Churchill sestavil vlado narodne sloge, v kateri so zastopane vse angleške stranke in močne osebnosti angleškega političnega življenja. Tudi francoski ministrski predsednik Reynaud je sestavil koncentracijsko vlado, v kateri so zastopniki vseh francoskih strank.

Jugoslovensko trgovinsko odposlanstvo je ob koncu preteklega tedna v Moskvi podpisalo gospodarsko pogodbo s Sovjetsko Rusijo. Pogajanja so potekla v zelo ugodnem ozračju in so bila hitro zaključena. Naše trgovinsko odposlanstvo je po prisrčnem slovesu odpotovalo iz Moskve.

V kratkem odpotuje v Beograd stalno sovjetsko odposlanstvo. Tudi Jugoslavija bo v Moskvi zastopana s stalnim odposlanstvom. Obe odposlanstvi bosta neposredno skrbeli za razvoj in pospeševanje trgovinskega prometa med obema državama.

Celjski počitniški dom pod Tovstom

Socialna pridobitev, na katero je Celje lahko ponosno

Celje, 17. maja.

Če se napotiš od Celjske kočice proti vrhu Tovsta, prideš v petih minutah do lične zgradbe, ki stoji na mestu nekdanje Likovičeve kmetije. To je Celjski počitniški dom, ki je sedaj že dovršen in opremljen ter pripravljen, da se izroči svojemu namenu.

Konec leta 1937. je dala celjska občina na pobudo uprave Zdravstvenega doma v Celju na razpolago bivše Likovičevo posestvo pod Tovstom, da se zgradi in uredi okrevališče za zdravstveno šibko šolsko mladino. Uprava Zdravstvenega doma je prevzela izvršitev te socialno važne naloge in je sestavila v naslednjem letu poseben »Kuratorij za zgraditev in vzdrževanje Celjskega počitniškega doma pod Tovstom.«

V tem kuratoriju so zastopniki celjskega mestnega sveta in zastopniki različnih slojev celjskega prebivalstva pod predsedstvom predsednika cinkarne g. Lazarevića. Po rabokupni pogodbi, sklenjeni med Zdravstvenim domom in mestno občino, je dobil Zdravstveni dom omenjeno Likovičevo posestvo za dobo 20 let v najem proti plačilu priznalne. Posestvo in tudi vse zgradbe, ki bi v namen počitniškega doma tam nastale, ostanejo last mestne občine.

Kuratorij je naslovil na celjsko javnost poziv in prošnjo, da podpre lepo socialno zamisel ustanovitve Celjskega počitniškega doma z denarnimi podpo-

rami. Poziv ni ostal brezuspešen. Mnogi Celjani so tedaj pokazali, da se zave-dajo svojih socialnih dolžnosti. Prihajali so zneski, veliki in majhni — po razmerah in razumevanju, — pod Tovstom pa se je pričela pod stalnim nadzorstvom Zdravstvenega doma živahna delavnost. Razumljivo je, da je bila ta delavnost odvisna od prihajajočih prispevkov. Lani je bila zgradba dovršena, danes pa je tudi že opremljena.

Zgradba Celjskega počitniškega doma sestoji iz dveh delov: iz zidane hiše in priključene lesene zgradbe. V pritličju

zidane hiše prideš najprej v prostrano vežo, ki gre skozi vso širino hiše. Na desno od veže je velika, moderno in higiensko opremljena kuhinja in soba za kuhinjsko osebje, na levo pa administrativna soba, opremljena v kmečkem slogu, ena mala bolniška soba in shramba za jedila. V ozadju veže je prizidano stopnišče; položne stopnice vodijo v nadstropje zgradbe, kjer sta dve veliki spalnici, vsaka z desetimi posteljami, soba za nadzorstveno sestro, soba za vodstvo doma, umivalnica s šestimi umivalniki in dvojne stranišče. S stopnišča prideš na obširno teraso, ki je položena preko kleti, prizidane v ozadju hiše, s terase pa je dohod na igrišče, ki leži na travniku nad hišo. Drugo prostrano igrišče leži na obširnem izravnem prostoru ob vzhodnem pročelju doma. Vsa

stavlja skoraj najmanjšo potrošnjo med vsemi državami.

Z ukinitvijo prohibicije so prešli vsa proizvodnja, uvoz in prodaja alkoholnih pijač spet pod »vinski monopol«. Prodaja in točenje alkoholnih pijač pa sta tudi monopolu dovoljena samo v mestih in tudi tukaj je potrebna najprej odobritev lokalnih občinskih oblastev. Večina kmečkih občin pa je ostala »suha« in v Norveški imamo danes neštete podeželske okraje in manjša mesta, ki so uvedla za svoje področje prohibicijo.

Leta 1937. je bilo prodajanje in točenje alkoholnih pijač dovoljeno v 5 mestih, samo prodaja pa v 12 mestih. Popolnoma »suhih« je 21 mest in 557 občin; v teh je prodajanje in točenje alkoholnih pijač sploh prepovedano.

Gornje številke nam pričajo, da se je norveški narod pravočasno zavedel velikih nevarnosti, ki mu grozijo od demona-alkohola, in da je z vzglednim samozatajevanjem premagal to kugo, ki ne uničuje samo posameznikov, temveč

cele narode. Z upravičenostjo lahko danes trdi norveški narod, da se mora ravno tej svoji uspešni izvojevani zmagi nad alkoholom zahvaliti za vse uspehe, ki jih je dosegel. Kaj pa je storil naš narod v tem pogledu v 21 letih svoje svobode?

Dejstvo je, da zavzema naš narod v pogledu pijančevanja med vsemi narodi sramotno prvo mesto. Kljub temu dejstvu pa smo v vseh letih po vojni storili le prav malo, da bi izlečili to veliko rano na našem narodnem telesu, ki fizično, moralno in gospodarsko ugonablja naš narod. Odkod čedalje večje število telesno in duševno zaostalih mladeničev, o čemur nam nazorno pričajo vojaške statistike, odkod čedalje večje število bolnikov v naših umobolnicah, odkod čedalje več družinskih tragedij? Kaj je vzrok velikemu pomanjkanju in bedi in čedalje bolj naraščajoči delomrznosti našega sicer marljivega slovenskega človeka? Zakaj tako velik porast kriminala, zakaj vsakonedeljna strašna

»pesem noža« po naših lepih in vernih vaseh, ki zahteva toliko žrtev med mladeniči in možmi? Zakaj je prišlo toliko lepih slovenskih posestev na boben in zakaj je prešlo ravno na naši severni meji toliko posestev v tujčeve roke?

Odgovor na vsa ta vprašanja ni težak. Glavni vzrok je demon-alkohol, v čigar oblasti je velik del slovenskega naroda. In vendar ni nikogar, ki bi se zganil in kakor norveški narod organiziral vsenaroden opkret proti temu največjemu sovražniku narodov. V prvi vrsti so poklicana oblastva, da ne samo podprejo, temveč tudi vodijo to borbo, ki bi morala biti res vsenarodna, kajti tako bi ji bil le zajamčen uspeh.

Zadnji čas je že, da se naši odgovorni činitelji zavedo resnosti položaja in po vzgledu norveškega naroda skupno z vsem slovenskim narodom začno borbo proti temu največjemu zlu. V tej borbi pa mora sodelovati tudi vsak posameznik, kajti brez žrtev in brez samozatajevanja ni uspeha.

ravnica tega igrišča je nastala po odkopu in izravnanju velikega dela brega, ki je segal tik do hiše. Odkop so zavarovali s podpornim zidom. Na igriščih se bo mladina dnevno krepila z obveznimi prostimi vajami, na razpolago pa ji bo tudi rusko kegljišče, namizni tenis, igrišče za odbojko in drugo. Vse to bo prispevalo k dobremu teku mladine, ki ga bo tešila dobro vodena in dobro založena kuhinja.

Z glavno stavbo je zvezana stranska lesena zgradba s tremi prostori. Tu je najprej velika, naravnost iz kuhinje do stopna obednica, ki bo služila ob deževnem vremenu tudi kot dnevna soba in čitalnica. Temu prostoru je priključena umivalnica s šestimi umivalniki in dvoje stranišč ter prostrana spalnica z 20 posteljami. Ta zgradba je zunaj v naravnem stanju, znotraj pa je ometana in beljena. Seveda ima počitniški dom tudi lasten vodovod, ki dovaja vodo v umivalnice, stranišča in kuhinjo. Želeli bi le še, da bi napeljali tudi elektriko, kar bi se dalo v zvezi z novim planinskim domom menda v doglednem času izvesti. Dosedanji gradbeni stroški znašajo skoraj 270.000 din in razumljivo še niso vsi kriti.

Ogromen pomen narodno obrambnega dela

Lep občni zbor moške in ženske podružnice CMD v Celju

Celje, 17. maja.

V četrtek je bil v nabito polni mali dvorani Narodnega doma reden letni občni zbor moške in ženske podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda v Celju.

Predsednik moške podružnice g. dr. Bavdek je pozdravil številno članstvo, predsednika »Soče« g. Rakovščka in zastopnika tiska g. urednika Pečnika, prav posebno pa zaslužnega narodno obrambnega delavca s severne meje šol. upr. v p. g. Ivana Robnika, in sporočil pozdrave glavnega vodstva CMD v Ljubljani. Nato je poročal o intenzivnem in uspešnem delu naše velike narodno obrambne organizacije ter njene napore, da odpravi šolsko mizerijo na naši severni meji in da oskrbi ubogo obmejno mladino s knjigami, obleko in obutvijo. Med 132 podružnicami CMD je celjska moška podružnica na 11., ženska pa na 15. mestu. Predsednik se je zahvalil vsem, zlasti tisku, predvsem »Novi dobi«, za naklonjenost in podporo. Nato je poudaril potrebo najodločnejše borbe proti tuji propagandi in špijonaži ter vzbujanja in utrjevanja narodne odločnosti in zavesti v vsej naši javnosti. Udeleženci so počastili spomin pokojnih velikih dobrotnikov CMD, učitelja v p. g. Franja Krajncu in vladnega svetnika g. Emilijana Lileka ter ostalih v preteklem poslovnem letu umrlih članov in članic.

Tajnik moške podružnice g. Slavko Kukovec je poročal, da sta priredili obe podružnici lani 4. julija na Starem gradu kresovanje z iluminacijo in izvedli pred tem nabiralno akcijo. V zvezi s kresovanjem gre zahvala mestni občini, darovalcem in nabiralcem prispevkov, vojaški godbi za brezplačno sodelovanje in Slovenskemu planinskemu društvu, ki je ta večer organiziralo številne kresove. Obe podružnici sta priredili komemoracijo za pokojnima narodnima dobrotnikoma gg. Franjom Krajncem in Emilijanom Lilekom ter predavanje potovalnega učitelja g. Ostanka o kočevski zemlji in narodno obrambnem delu. Podružnici sta krepko sodelovali v akciji za rešitev Aškerčeve domačije in se tudi udeležili glavne skupščine CMD v Ljubljani. Blagajnik moške podružnice šol. upr. v p. g. Lebar je poročal, da ima moška podružnica 249 članov, med njimi 2 pokrovitelja. Grajal je, da mnogo ljudi ni včlanjenih v podružnici, čeprav bi morala biti to njihova sveta dolžnost. Dohodki podružnice so znašali 4083.75 din, izdatki pa 3882.75 din. Tajnica ženske podružnice ga. Mirca Sancinova je m. dr. poročala, da ima podružnica 230 članic, t. j. 51 več kot lani. Prodaja božičnih in velikonočnih razglednic CMD postaja v Celju čedalje uspešnejša, saj so prodali v Celju o preteklem božiču in veliki noči skupno skoraj 10.000 razglednic. Za akcijo za rešitev Aškerčeve domačije so nabrali v Celju nad 9.000 din. Ženska podružnica posveča vso skrb dijaškemu zavetišču v poslopju Dijaškega doma. Zave-

Celjski počitniški dom, ki ima prostora za 40 otrok, leži okrog 750 m visoko in ima prav lepo lego sredi travnikov in gozdov, po katerih vodijo senčnata pota, deloma po ravnem, deloma po vrhovih, od koder se odpira prelep razgled na zeleno Pohorje, Savinjsko dolino in Savinjske planine.

Danes je v domu in okrog njega še tajinstvena tišina. Ko pa se bodo v začetku julija odprla njegova vrata naši mladini, bo dom zaživel, pričelo se bo tu veselo vrvenje. Da bi bilo bivanje v tem domu mladini v vsakem oziru prijetno in koristno!

S Celjskim počitniškim domom je pridobilo naše mesto veliko socialno ustanovo posvečeno zdravstvenemu napredku naše šolske mladine.

Kuratorij se ob tej priliki najlepše zahvaljuje celjski občini, ki je s prepustitvijo posestva omogočila začetek vse akcije, in vsem darovalcem, ki so s svojimi prispevki omogočili zgraditev in opremo počitniškega doma. Da bi našli še mnogo posnemovalcev, ki bi dejansko dokazali, da imajo socialni čut in da se zavedajo dolžnosti napram narodu!

tišče vodi z veliko požrtvovalnostjo in ljubeznijo predsednica ženske podružnice ga. Prekorškova. V preteklem poslovnem letu so umrle članice ge. Josipina Rebekova, Ana Natkova in Tatjana Medveškova. Iz poročila blagajničarke ženske podružnice gđe. M. Kukovčeve je bilo razvidno, da je imela podružnica 8.160 din dohodkov in 7.335 din izdatkov. Obe podružnici sta poslali skoraj ves razpoložljivi denar glavnemu vodstvu v Ljubljani. Na predlog pregledovalca računov g. dr. Jura Hrašovca in pregledovalke računov ge. Rajhove sta prejela oba odbora razrešnico, blagajničarka ženske podružnice pa še posebno pohvalo.

Nato je zaslužni narodno obrambni delavec šol. upr. v p. g. Ivan Robnik iz Maribora sporočil pozdrave obeh mariborskih podružnic CMD ter čestital celjskima podružnicama k intenzivnemu in uspešnemu udejstvovanju. V poljudnih in globoko občutenih izjavanjih je nato prikazal zemljepisni in narodnostni položaj naše severne meje ter nacionalno, socialno in kulturno izživljanje našega obmejnega ljudstva. Na podlagi številnih nazornih primerov je orisal težavno in izredno pomembno narodno obrambno delo na naši severni meji v preteklosti in sedanjosti. Za zanimiva in poučna izvajanja je bil deležen hvaležnega odobravanja.

Ob zaključku lepega občnega zbora sta bila na predlog g. Peca Šegule soglasno izvoljena dosedanja odbora obeh podružnic.

Politika

Domovina nad vse!

Beograjski »Trgovinski glasnik« objavlja uvodnik, v katerem piše med drugim:

Največja naloga v današnjih časih je, da gojimo in krepimo nacionalnega duha, brez katerega se ne bomo mogli upirati nevarnostim prihodnjih dni. Bodočnost države bo varna samo tedaj, ako se bo vsak njen državljani zavedal svojih nalog in dolžnosti do nje in do narodne celote. Zadnji naš človek mora biti prežet s prepričanjem, da smo mi vsi nerazdružno povezani s svojo državo. Država smo mi vsi, brez nas ni države.

Potrebni so nam zavedni in ponosni državljani, ki se bodo kakor skala v morju upirali zapeljevanju tujcev in tujih plačancev. Danes živimo v času, ko se vtihotapljata čez državne meje že davno pred odkritim napadom sovražnika njegovi prvi in najnevarnejši prednji straži: tuji denar in z njim zvezana tuja propaganda. Če storita ta dva svojo nalogo, razbijeta nacionalno edinstvo in oslaba samozavest naroda, šele nastopi trenutek za druge akcije in naposled za oboroženo posredovanje. Proti denarju in tuji propagandi sta doslej še najzanesljivejši obrambni sredstvi narodna zavest in ljubezen do države in narodne skupnosti.

Izvršujte svojo dolžnost!

Beograjski »Napred« objavlja naslednji poziv:

Če kak tujec povprašuje o razmerah v tvojem kraju — ga prijavljaj oblastvom.

Če kaj fotografira ali skicira, če ponoči v tvoji sosesčini tipka na pisalni stroj — ga prijavljaj oblastvom.

Če se preseli z veliko prtljago — ga prijavljaj oblastvom.

Če se v njegovem stanovanju zbirajo drugi tujci — ga prijavljaj oblastvom.

Če je pogosto odsoten, če pogosto prihaja in odhaja — ga prijavljaj oblastvom.

Pazite na vohune in tuje agente!

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je izdal proglas, ki vsebuje tudi naslednje važno opozorilo:

Pazite na vohune in tuje agente, ki na tisoč načinov silijo v naše državno in nacionalno življenje. To so »letoviščarji«, ki jih zanimajo naše strateško važni kraji. To so »učenjaki«, ki odvijajo razne tečaje, nameščenci »specjalisti« v raznih industrijskih podjetjih, posebno v narodno obrambnih. So umetniki in umetnice, člani raznih varietetskikh skupin, razne guvernante in učiteljice tujih jezikov, oskrbniki hiš in služinčad, ki se spretno vrine v domove odličnih osebnosti in podobno. Vse, kar opazite, vse, kar se vam zdi sumljivo, javite takoj svojim društvom odnosno četam. Posebno pozorno spremljajte gibanje neznanih oseb okoli vojaških in strateških naprav, kakor vojašnic, tvornic orožja, vojaških skladišč, mostov, predorov, železnic in podobnega.

Turisti

Naša vlada ni dovolila, da bi prispelo v našo državo 2.000 prijavljenih nemških turistov. Pač pa je odobrila, da smejo priti v Jugoslavijo na počitnice nemški otroci izpod 15 let starosti v spremstvu nemških žen.

Nemška mladina pri nas

Novosadski nemški list »Schaffende Jugend« piše o vzgoji nemške mladine sledeče:

»Mi potrebujemo popolne ljudi, ljudi, ki poznajo samo »razumem«, a nikoli ne vprašujejo »zakaj«. Mi potrebujemo mladeniče, ki ne poznajo nikakih ovir a če naletijo na ovire, odstranjujejo te ovire s polno silo s pota.

Novosadski »Dan« se vprašuje — ali ni to naloga »pete kolone«?!

Ljotić

Kakor poroča zagrebška »Nova riječ«, je voditelj »Zbora« Dimitrije Ljotić odkril »proroško modrost, da predstavljajo sedaj največjo nevarnost za Srednjo Evropo boljševiški načrti dr. Beneša in monsignorja Šrameka«.

Nemci in občinske volitve v banovini Hrvatski

Nemški list »Slawonischer Volksbote« v Osijeku piše v zvezi z občinskimi volitvami v banovini Hrvatski:

»V občinah, ki so po svojem prebivalstvu izključno nemške ali tvorijo Nemci o prometu z nepremičninami brezpogojno stremeti za tem, da bo v občinskem odboru dosežena nemška narodna večina in da dobi občina narodno zavednega občinskega načelnika, ki je obenem tudi član komisije za promet (in prenos) z nepremičninami.«

Splitski »Narodni list« pripominja k temu: Naj bi nam ta list pojasnil samo še to, zakaj jim je toliko na tem, da morejo Nemci svobodno kupovati nepremičnine po banovini Hrvatski!

Naša trgovina z Rusijo

Za uvoz iz Rusije v Jugoslavijo prihajajo predvsem v poštefta in derivati nafte, nato pa prvovrsten premog in bombaž. Mi bi uvažali v Sovjetsko Rusijo cement, bauksit, magnezit in še nekatere rude, v poznejšem razvoju poslovnih odnošajev pa bi se mogla izmenjava blaga razširiti tudi še na druga področja.

Naš izvoz v Nemčijo

Z rešitvijo ministra za trgovino in industrijo so bile cene, ki jih plačuje direkcija za zunanjo trgovino jugoslovenskim izvoznikom, ki izvažajo v Nemčijo povečana od 23. aprila za svinjsko mast od 18.50 na 19.15 din, za suho slanino od 16.25 na 17.75 din in za svinjino od

KINO METROPOL CELJE

Danes zadnjikrat slavna Deanna Durbin v prekrasnem filmskem komadu

PESEM SREČE

Deanna poje: »Serenado zvezdam«, »Ave Marijo«, »Zvon kapelice« itd.

18. — 21. maja

YVETTE - HČI KURTIZANE

Po slavnem delu Guy de Maupassanta — V glavni vlogi Käthe Dorsch, nepozabna iz filma »Materina ljubezen«.

12.75 na 14 din. Te cene se računajo franko jugoslovensko-nemška meja.

V Beogradu stane svinjska mast 20 din kg, svinjina s kostmi 16 din, v drugih krajih države pa plačujejo svinjsko mast celo po 25 din kg.

Vidimo torej, da plačujejo jugoslovenski potrošniki svoje proizvode dražje nego plačuje iste proizvode Nemčija.

Vzrok tega nenormalnega stanja je, da je morala direkcija za zunanjo trgovino omogočiti pošiljanje zaostalega obvezno dogovorjenega kontingenta v Nemčijo. Gre za 77 vagonov svinjske masti, 15 vagonov slanine in 14 vagonov svinjine, ki jih je bilo treba dobiti po prejšnjih cenah.

Nemški merodajni krogi so sporočili direkciji za zunanjo trgovino, da bi pristali na podražitev teh proizvodov pod pogojem, da pristanemo na povišanje tečaja nemške klirinške marke. Razumljivo je, da na to ni bilo mogoče pristati brez škode za naše interese.

Ob sestanku jugoslovensko-nemškega stalnega gospodarskega sveta so nekateri gospodarski listi poročali, da ob tej priliki ne bodo pokrenili vprašanja spremembe tečaja klirinške marke. Na drugi strani pa izgleda, da bodo nemški predstavniki zahtevali povišanje cen za nemške proizvode. Omenjeni listi so mnenja, da bi te zahteve ne bile v nikakem sorazmerju s cenami za naše izvozne, zlasti pa kmetijske proizvode.

Karte za opremo dojenčkov v Nemčiji

Lani v novembru so uvedli v Nemčiji karte za obleke. Prodaja tekstilnega blaga je bila svobodna samo za otroke do enega leta starosti. Kakor javljajo »Münchener Neueste Nachrichten«, je sedaj tudi to ukinjeno. Odslej bodo morale nemške matere po petem mesecu nosečnosti vlagati posebne prošnje, na podlagi katerih bodo potem prejele karto za nabavo opreme za dojenčke. Prošnji mora biti priloženo zdravniško potrdilo odnosno potrdilo babice ali kakega zdravstvenega urada. Na karti, ki je sive barve, je spisek različnih predmetov, izraženih v točkah.

Žene, ki še niso imele otrok, dobijo za vsakega otroka 90 točk. Za drugega otroka dobijo samo 30, za tretjega pa 60 točk. Če je preteklo od rojstva zadnjega otroka pet let, se lahko vloži prošnja za dodelitev popolne karte. Če rodi žena dvojčke ali trojčke, dobi sorazmerno število kart.

Naraščanje hranilnih vlog v Franciji

Gibanje hranilnih vlog v Franciji najbolj priča o zaupanju francoskega naroda v gospodarsko moč zaveznikov. Od začetka tega leta so hranilne vloge v Franciji neprestano rasle in do konca meseca marca je bilo vložnih skoraj eno milijardo frankov več nego je bilo dvignjenih vlog iz denarnih zavodov. V drugi polovici meseca marca je znašala vsota raznih vlog (hranilnih, depozitov itd.) 110.688.609.31 frankov, v istem času pa je bilo dvignjenih 29.696.281.33 frankov. Presežek vlog je znašal torej v drugi polovici marca 80.992.327.98 frankov.

Domače vesti

— Uvedba dveh brezmesnih dni in omejitev porabe pšenične moke. Ministrski svet je na predlog ministra za trgovino in industrijo predpisal uredbo o štednji z živili, ki se glasi: Čl. 1. Torek in petek se določita v vsej državi kot brezmesna dneva. Prepovedano je ob torkih in petkih prodajati sveže telečje, goveje in svinjsko meso. Restavracije, javne kuhinje in drugi gostinski obrati ne smejo ob torkih in petkih servirati

jedi s telečjim, govejim in svinjskim mesom. Čl. 2. Prodaja zaklanih prascev in njih mesa in potrošnja tega mesa v restavracijah, javnih kuhinjah in drugih gostinskih obratih je v vsej državi dovoljena samo ob četrtkih in nedeljah. Čl. 3. Prepovedano je v vsej državi klanje telet ženskega spola in junic izpod enega leta starosti. Prav tako je prepovedano klanje breje živine katere koli vrste. Čl. 4. Minister za trgovino in industrijo in ban banovine Hrvatske bo sta v sporazumu z ministrom za kmetijstvo in ministrom za socialno politiko in narodno zdravje predpisala odredbe o mletju pšenične moke in omejitvi vrst pšenične moke in kruha iz te moke, ki se lahko dajo v promet. Čl. 5. Kdor se pregreši zoper določbe te uredbe, se kaznuje z zaporom do 30 dni in z denarno kaznijo do 5.000 din. Te kazni izreče obče upravno oblastvo prve stopnje. Čl. 6. Ta uredba stopi v veljavo tretji dan po objavi v »Službenih novinah«.

— **Svečanost na Aškerčevem domu.** Na Velikem Širju pod vrhom mogočnega Kopitnika in Stražnika je bilo na binkoštni ponedeljek opoldne prisočno kulturno in nacionalno slavlje. Pred hišo, ki je postala rodbini pokojnega Mihe Aškerca, brata nesmrtnega pesnika »Balad in romanc«, Antona Aškerca, novi dom, se je zbrala množica občinstva od blizu in daleč, da prisostvuje odkritju spominske plošče, s katerim je akcijski odbor za rešitev Aškerčeve domačije v Ljubljani zaključil svoje delo. Dopoldanska vlaka sta pripeljala lepo število gostov iz ljubljanske smeri, a častno so bili zastopani Celjani, ki do neke mere po pravici štejejo Aškerca za svojega, saj je v njihovi sredi študiral gimnazijo in začel zlagati pesmi. Uvodno besedo je spregovoril predsednik akcijskega odbora, bivši narodni poslanec Rajko Turk iz Ljubljane, ki je izrekel iskreno zahvalo sodelujočim in darovalcem, na koncu pa je odkril spominsko ploščo na hiši. O pomenu Aškerčevega literarnega dela je spregovoril urednik »Jutra« Mrzel iz Ljubljane, nato pa so razni govorniki prinesli pozdrave in čestitke nacionalnih in kulturnih organizacij. Med njimi so izzvale val odobravanja predvsem besede zastopnika »Sočes«, nadzornika Urbančiča iz Ljubljane, ki se je ob Aškercu spomnil tudi usode »goriškega slavčka« in je v toplih, iskrenih besedah poveljeval njun spomin. Predsednik je najstarejšemu sinu Mihe Aškerca izročil tudi lepo spominsko knjigo, on pa se je zahvalil za počastitev in za dar. Pri slovesnosti je sodeloval pevski zbor »Sloge« pod vodstvom dirigenta Premelca iz Ljubljane, ki je dal razpoloženju še slovesnejšega podarka.

— **Novi železniški vozni red** bo stopil v veljavo v noči od sobote 18. t. m. na nedeljo 19. t. m. Z novim voznim redom bo uvedenih nekaj novih vlakov. Čas prihoda in odhoda vlakov je nekoliko izpremenjen.

— **Povišanje poštne pristojbine.** Od srede 15. t. m. dalje so povišane poštne pristojbine za tiskovine, poslovne papirje, blagovne vzorce, mešane pošiljke,

poštne nakaznice, pakete in še nekatere druge pristojbine.

— **O prehrani.** Otroški obroki so majhni, toda če jih želimo skrbno pripraviti, zahtevajo mnogo časa in truda. Obrok otroške moke »BRACO« je gotov točno v 5 minutah. Priprava je enostavna, a neuspeh nemogoč.

Celje in okolica

c **Prvo gostovanje Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane** bo v Mestnem gledališču v Celju v nedeljo 19. t. m. ob 20. Uprizorili bodo zabavno tridejansko Nušičevo veseligrro »Uže« (Udrinženje jugoslovanskih emancipiranih žen). Ta duhovita igra priljubljenega komediografa, polna zdravega humorja, zabavnih situacij in duhovitih domislov, žanje povsod velike uspehe in nudi gledalcem obilo zabave in smeha. Tudi v Ljubljani v Šentjakobskem gledališču je imela ta igra senzacionalen uspeh, saj so jo Šentjakobčani v letošnji sezoni ponovili tridesetkrat in vselej pred razprodano hišo. V glavnih vlogah bodo nastopile prve moči: Bučarjeva, Grgru-revičeva, Čučkova, Sancinova, Šubičeva, Moser, Lavrič, Plevelj, Vizjak, v ostalih vlogah pa bo nastopil skoraj ves ansambel odra. Za to prvo gostovanje Šentjakobskega gledališča vlada razumljivo veliko zanimanje. Zato kupite vstopnice takoj v predprodaji v Goričarjevi knjigarni. Opozarjamo na slike, razstavljene v celjskih izložbah.

c **Prisrčen sprejem hrvatskih književnikov v Celju.** V sredo popoldne so se peljali hrvatski književniki z brzovlakom iz Zagreba v Maribor na literarni večer, ki se je razvil v veličastno manifestacijo slovensko-hrvatskega bratstva. Ob 13.52 se je odpeljala deputacija Celjskega kulturnega tedna iz Celja v Laško, kjer je pričakala odlične hrvatske goste in jih spremlila do Celja. Na celjskem kolodvoru je bil prisrčen pozdrav, ki se ga je udeležilo tudi mnogo občinstva. Po kratkem postanku so se gostje v spremstvu dveh zastopnikov Umetniškega kluba v Mariboru, ki sta jim bila prispela nasproti do Celja, odpeljali ob 15. proti Mariboru.

c **Odlični belgijski gostje v Celju.** Davi so prispeli belgijski poslanik in trije belgijski konzuli s tremi avtomobili iz Nemčije skozi Madžarsko v Celje. Po kratkem postanku so nadaljevali vožnjo proti Ljubljani, od koder bodo krenili čez Italijo v Francijo.

c **Slava 39. pešpolka.** V torek 28. t. m. bo slavil 39. pešpolk svojo slavo v spomin na zmagovite boje celjskega pešpolka v ofenzivi na oKroškem leta 1919. K proslavi velikih dni našega polka, ki bo ta dan ob 10. na Dečkovem trgu, je vabljen vse narodno zavedno prebivalstvo mesta Celja in okolice. Posebna vabila se ne bodo pošiljala.

c **Materinsko proslavo** priredi v četrtek 23. t. m. ob 16. v Mestnem gledališču v Celju ženski krožek društva Jadran-Nanos z mladinsko spevoigro »V kraljestvu palčkov«. Čisti dobiček je namenjen obdaritvi revnih mater na severni

meji. V Celju imajo naši otroci redkokdaj priliko, da vidijo lepo mladinsko predstavo. Mamice, pripeljite svoje otroke, s tem jih boste razveselile in obenem storile plemenito delo za severno mejo.

c **Ustavitev gradnje »stadiona«.** Tvrška Westen d. d. je začela nedavno graditi sportni »stadion« blizu svoje tovarne v Gaberju. Sedaj pa je pristojno oblastvo gradnjo ustavilo.

c **Odšel je.** Pred dnevi se je tehnični vodja celjske cinkarne dr. ing. Menzel za vedno preselil iz Celja v Nemčijo. Slovenci za njim niso potočili solze.

c **Tožbe bivših Westnovih delavcev.** V petek in soboto je bila na okrožnem sodišču v Celju razprava proti tvrdki A. Westen d. d. v Celju. Razprava se bo nadaljevala 31. t. m. Kakor znano, toži 40 bivših Westnovih delavcev tvrško Westen za odškodnino, češ da jim je tvrška ob njihovem odpustu pri stavki v Westnovi tovarni leta 1936. opremila delavske knjižice z rdečimi žigi, zaradi česar pri drugih podjetjih niso dobili zaposlitve. Tvrško Westen zastopa celjski odvetnik dr. Skoberne, tožeče delavce pa zastopa vseh ostalih 28 celjskih odvetnikov.

c **Stavka v Libojah.** Keramična tovarna v Libojah je z 31. marcem odpovedala delavstvu kolektivno pogodbo. Nato sta bili na sreskem načelstvu v Celju dve obravnavi, na katerih pa ni bil dosežen sporazum. Delavstvo je zahtevalo zvišanje mezd za 1 din na uro in sorazmerno zvišanje mezd za delo v akordu. Delavstvo je tudi zahtevalo, da sprejme podjetje spet tri delavce, ki so bili odpušteni, ker so zahtevali od podjetja izvajanje kolektivne pogodbe. Ker je podjetje te zahteve odklonilo, je stopilo celokupno delavstvo keramične tovarne 9. t. m. v stavko.

c **Slavnostni koncert Celjskega pevskega društva v počastitev 80-letnice skladatelja Rista Savina** bo v začetku junija.

c **Električno uro** bodo namestili na stolpu Marijine cerkve. Te dni bodo odstranili staro, pokvarjeno uro, ki jo bo slednjič vendarle zamenjala moderna električna ura.

c **Žetev smrti.** Na Mariborski cesti 19 v Gaberju je umrl v nedeljo 40-letni Jurij Rebernak, predelavec v Westnovi tovarni. V celjski bolnici so umrli: v ponedeljek v starosti 68 let znani čevljarški mojster g. Josip Cvelber iz Celja, v torek pa 70-letna dinarica Barbara Pungerškova iz Trnovelj pri Celju in 32-letna ključavničarjeva žena Josipina Dolenčeva iz Trnovelj. Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, svojem naše iskreno sožale!

c **Tragičen dogodek v Dramljah.** Na binkoštni ponedeljek okrog pol 6. zjutraj se je odpravil 36-letni ugledni posestnik Franc Mastnak iz Šedine pri Dramljah v cerkev k maši. Ko je bil kakih 500 m oddaljen od svoje hiše, je opazil na njivi skobca. Vrnil se je domov, vzel samokres in stopil spet k njivi, da bi skobca ustrelil. Ravnal pa je tako neprevidno, da se je samokres nenadno sprožil. Kroglja je zadela Mast-

na, ki je bila precej premožna in sama ni imela otrok. Tej zakonski dvojici se je naš Kocen tako prikupil in priljubil, da ga je izdatno podpirala v njegovih nadaljnjih letih študija.

Ko je Blaž Kocen kot profesor prišel domov, sta z mamico ob glavni cesti pasla njeno edino kravico. Pri tem je Blaž popisoval svoji mamici vsa kraja, ki jih je spoznal na svojih potovanjih, tako zanimivo, da ga je poslušala vsa zamaknjena. Zgodilo pa se je tudi, da je profesor Kocen sam pasel kravico, ko je šla mamica kuhat večerjo.

Za svojo mater je plačeval Blaž postrežbo in tudi deklo. Ko se je nekoč vrnil domov, so za njega pripravili posteljo, a Blaž je prisilil mater, da je legla v posteljo, sam pa se je spravil na peč in tako užival kmečko idilo.

Ko je bil še kaplan, je rad pomagal tudi z zdravili, saj je bilo splošno znano, da njegova zdravila vedno pomagajo, povrh pa je še zdravil zastoj. Blaž se je bavil s homeopatijo in je kot pristaš homeopatov dajal domača zdravila.

Ni kaj ni Kocenu ugajalo, da je moral pobirati bero kot kaplan. Nekoč je potožil svojemu prijatelju Antonu Zdolšku: »Veš, dragi Tonč, nisem zadovoljen, da moram z žakljem po fari pekljati; daj mi Bog enkrat toliko doseči,

Vsakodnevna nega zob

mora postati za vsakega

človeka ravno tako samo ob

sebi umevna potreba kakor

redno umivanje rok.

Chlorodont
zobna pasta

naka v desno sence. Mastnak je vsled poškodbe trenutno izgubil vid. Kljub težki poškodbi je prišel sam domov, od koder so ga prepeljali s celjskim reševalnim avtomobilom v celjsko bolnico. Njegovo stanje je resno. Izgleda, da mu je krogla uničila desno oko. Francu Mastnaku, ki je odločno napreden in inteligenten mož ter vzoren skrbnik svoje družine, iskreno želimo, da bi čimprej okreval!

c **Smrten padec iz avtomobila.** V ponedeljek 6. t. m. zvečer je padel 40-letni hotelski uslužbenec Ivan Koprivc z Vranskega med vožnjo iz avtomobila. Pri padcu mu je počila lobanja. Prepeljali so ga v celjsko bolnico, kjer je na binkoštno nedeljo podlegel poškodbam.

c **Aretacija.** Celjska policija je v četrtek okrog treh zjutraj na celjski postaji aretirala 26-letnega jurista Otona Sketa iz Šmarja pri Jelšah, ki se je v Mariboru izdajal za zastopnika neke velike angleške družbe in izvabil raznim strankam mnogo denarja. Aretiranca so izročili ljubljanski policiji.

c **Kocbekov in Frischaufov dom.** Kocbekov dom na Korošici je zaprt. Frischaufov dom na Okrešlju bo ob sobotah popoldne ter ob nedeljah in praznikih ves dan odprt.

c **Opoldanska avtobusna vožnja iz Celja na Teharje** je z novim voznim redom, ki je stopil v sredo v veljavo, ukinjena do 1. oktobra.

c **Šoferski izpiti** za kandidate iz območja predstojništva mestne policije v Celju ter iz celjskega in laškega sreza bodo pri predstojništvu mestne policije v Celju v sredo 22. t. m. ob 8. zjutraj in ne v ponedeljek 20. t. m., kakor je bilo sprva javljeno.

c **Lastniki motornih vozil**, ki še niso zamenjali evidenčnih tablic, naj storijo to takoj v uradu, kjer imajo svoja vozila registrirana, ker je uporaba starih evidenčnih tablic nedopustna.

c **Občni zbor Delavskega godbenega društva v Celju** bo v sredo 22. t. m. ob 18. v gostilni Belaj na Polulah. Vabljeni vsi člani! — Odbor.

c **Delovni trg.** Pri celjski borzi dela je bilo 10. t. m. v evidenci 666 brezposelnih (544 moških in 122 žensk) nasproti 726 (596 moškim in 130 ženskam) dne 30. aprila. Delo dobi po 10 ključavničarskih in kovaških pomočnikov, 4 hlapci, 2 čevljarstva pomočnika, 1 podkovski kovač in žagar, 10 kmečkih dekel, 8 kuharic, 4 služkinje ter po 1 natakarica in sobarica.

da mi tega ne bo več treba!« Ko je Kocen potoval po svetu in mu je zmanjkalo denarja, se je obrnil na svojega prijatelja Tonča, ki je bil premožen gospodar, da mu je posodil denar, ki ga je potem Kocen tudi točno vrnil.

Nekoč pa je moral nekaj večjega napraviti za neko angleško podjetje, ker je pričakoval, da bo dobil od angleške vlade izplačanih baje 7 milijonov sedanjih dinarjev. Ker je nameraval potovati v južne kraje še preko Napulja, a iz Anglije še ni dobil denarja (dobil ga ni tudi ne pozneje, niti ne njegovi nasledniki), si je izprosil zopet od Tonča 500 srebrnih goldinarjev, za tiste čase veliko vsoto denarja. Takrat se je Anton Zdolšek, ko sta sedela pred hišo, ob kameniti mizi, razvnel — kakor je pripovedovala v svoji starosti njegova vdova: »Poslušaj ti Blaž! Ti se martraš okoli po svetu, si pameten in priden, si dober človek in kakor praviš, ti Angleška toliko denarja dolguje za tvoje delo tolikih let. Ali Angleška je daleč od Hotunjega in ne verjamem, da boš sploh kdaj ta denar dobil. Bolje bi bilo, da se držiš domačih krajev in bi bil kak dekan ali kanonik na Dobrni ali pa v Šmarju, pa večji glas užival, kakor ga uživaš tako, ko meriš in rišeš svet.« Ko sta spila še nekaj hruševca, je stopil Anton Zdolšek v sobo in prinesel v me-

P. St.:

Domači spomini na kartografa Blaža Kocena

Med trojico posebno slavnih ponkovskih rojakov je poleg Mihe Zagajška (Jurija Zelenka 1739—1827) in škofa Antona Martina Slomška (1800—1862) kartograf Blaž Kocen (1821 — 1871) najmlajši.

Šolal se je v takrat enorazredni šoli na Ponikvi od leta 1828.—1833. Njegova učiteljica sta bila Janez Cvek od 1828.—1832 in Jurij Bradač od 1832.—1833. Meseca septembra 1833 je odšel Blaž v četrti razred okrožne glavne šole v Celju, leta 1834. pa je vstopil v takrat šestrazredno gimnazijo, ki jo je dovršil že 1. 1839., kar najbrž ni točno. (Prim. tudi Slovenski biografski leksikon). Zaradi lepega vedenja in svoje siromašnosti je bil vedno oproščen šolnine.

Blaž Kocen je tako kot dijak kakor pozneje kot kaplan in profesor izrabljal sleherno priliko, da je prišel v svoj rodni kraj, v Hotunje, kjer je imel svojo mamico, za katero je ves čas do njene smrti leta 1868. lepo skrbel.

Njegov oče, Martin Kocen, je bil rojen 1. 1776. v Žusmu in se je priženil na

Hotunje v hišo štev. 4 ter dobil za ženo Heleno Zdolškovo. Mati Helena je bila rojena v Lokarjih v občini Št. Juriju in se je omožila na Hotunje št. 4, tako da je bil Blažev oče Martin njen drugi mož. Prvi se je pisal Zdolšek, ona pa je bila rojena Pušnikova. V tem zakonu sta bila rojena Blaž in Marija. Slednja se je priženila v Lučevce v sladkogorski župniji. Ko je mati Helena ostarela, je prepustila posestvo na Hotunjem štev. 4 svoji hčerki iz prvega zakona Urši Zdolškovi, sama pa se je preselila s svojim možem na južno stran ob glavni cesti hiš. štev. 27. V tej hiši je tudi oče Blaža Kocena, Martin Kocen, umrl leta 1844. v 65. letu starosti. Mati Helena pa je dosegla celo 92 let.

Blaž Kocen je hotel kot dijak priti do lepe obleke. In zatrjuje se kot resnična zgodba, da je nabral pri več družinah že ponošene frake, jih opral, prebarval, da so bili vsaj v barvi enaki, potem razparal in iz posameznih še dobrih delov skrpal za sebe novo obleko.

Blaže je znal tudi dobro žvižgati. S svojim žvižgom je privabil vsakršno ptico na svojo utico v »Gaju«, v gozdu, kjer se je prav rad mudil, kadar je bil doma.

Kadar pa je mogel, je odšel na potovanja. Pri takšnem potovanju po Koroškem je srečal neko kmečko družino, ki

c Izkaz darovalcev za Celjski počitniški dom pod Tovstom. 50.000 din: Cinkarna d. d. 30.000 din: Avgust Westen. 20.000 din: Weinberger - tovarna »Metka«. 12.505 din: D. Rakusch. Po 10.000 din: tovarna Westen in krajevna protituberkulozna krajevna liga v Celju. 2.500 din: Hranilno in posojilno društvo Po 1.000 din: Bergmann & drug, Celjska posojilnica, Dobrave Mihael, Dolžan Franjo, Ljudska posojilnica in Mestna hranilnica. 800 din Kudiš Leo - tovarna »Elka«. Po 500 din: Gologranc Konrad, Hladin Valentin, Jellenz Ivan, Kirbiš Josip, Rebek Ivan, tvrdka Stiger, Sodin Franc - opekarna, Weren Josip ter Zany - Seligo Viktor in Helena. Po 300 din: Brauns Viljem, Hranilnica dravske banovine, Lilek Emilijan, Mastnak Alojz, Petek Anton, pivovarna »Union«, Stermecki Rudolf in Žurman Zofija. 250 din: Fazarinc Anton. Po 200 din: Hofbauer Anton, Jagodič Josip, Loibner Karl, Mislej Anton, Knez & Pacchiaffo, Pšeničnik Miloš, Lilek Ema in dr. Skoberne Jurij. Po 150 din: Kramar Josip, Matković Pero in Zangger, Dušan. 130 din: Kalan Franjo. Po 100 din: Achleitner Oton, prof. Ažman Josip, Berger Ferdo, Borlak Štefan, Chiba Lambert, Dobovičnik Franc, Haselbach Štefan, Jezernik Karel, Lečnik Anton, Leskovšek Franc, Ljubljanska kreditna banka, Lukas Franjo, Naprudnik Drago, Plavec Josip, Plesivčnik, dr. Raišp Ivan, Ravnikar Božidar, Strupi Franc, Schimmel & Comp., Taček Avgust, Taček Ivan in Urabitsch Alojz. Po 50 din: Belaj Florijan, Brišček, Čuk Franc, Dobrave, dr. Flajs Josip, Goričar Karl vd., Goričan Jože, Hobacher Valter, dr. Hrašovec Jurjo, Jarh Albert, dr. Krautberger Alojz, Löffler Friderik, direktor Mravljak Franc, Oražem Anton, E. Ropas, Rožič Josip, dr. Stojan Ivan, Skoberne, Škoflek, Šentjurec Gabriel, Šmigovec Viktor, Tončič Ivo in Zamparuti Roza. 40 din: Natek F. Po 30 din: dr. Cerin, dr. Požar Josip, Primec Ferdo in Pelikan. Po 25 din: dr. Hočevar Drago, dr. Hrašovec Milko, dr. Kalan Ernest, prof. Kardinar Josip, dr. Pintar Rihard in dr. Vrhovec Stane. Po 20 din: Belak Franc, Filipič Josip, Fröhlich Albert, Kolbenzen Franc, Kunst Erika in Vehovar Franjo. Po 10 din: Bremec Anton, Bogovič Marija, dr. Nendl Alojz, Perc Stanko in dr. Stepančič Hinko. 5 din: Vrhovšek.

Slike za legitimacije

in amatersko delo najhitreje, točno in dobro izvršuje

FOTO PELIKAN

CELJE - RAZLAGOVA ULICA

c Dijaški kuhinji v Celju je podaril pisatelj dr. Anton Novačan 8.000 din. V počastitev spomina pokojnega prijatelja Adolfa Putana so darovali po 100 din gg. dr. Ivan Mak, sodnik okrožnega sodišča v Celju, Anton Radej, starešina sreskega sodišča v Šmarju pri Jelšah ter primarij dr. Jože Flajs in odvetnik Mirko Hočevar v Celju. Gosp. Rudolf

hurju denar ter odštel Kocenu 500 gol-dinarjev, tako da mu je ostalo le še nekaj malega. Drugega dne je odšel slavn kartograf Blaž Kocen na pot, da riše svet.

Ko je bil Kocen septembra 1855 na lastno prošnjo premeščen iz Ljubljano v Gorico, so na njegov predlog in pod njegovim predsedstvom osnovali tovariši, gimnazijski profesorji, svoje slovensko bralno društvo. Slovečega kartografa skoraj ni bilo videti brez zemljevida v rokah. Njegovi učenci so ga imeli radi, vendar so ga smatrali za čudaka, ki je nosil vedno enako obleko. Tako poročajo o njem tovariši, znanci in prijatelji. Blaž Kocen je bil zelo blagega srca, zelo priljubljen pri otrocih, ki so dobro poznali gospoda, ki jim krajcarje deli. Umrli je baje za tuberkulozo 29. aprila 1871 (SBL za vročinsko boleznijo 29. maja).

Splošno so si Kocena prilastili Nemci in mu baje postavili spomenik v njegovem »rojstnem« mestu Hernalsu pri Dunaju in baje tudi Kölnu ob Renu. Vsekakor pa je čudno, da ne najdemo nikakih stikov med Kocenom in Slomškom, ki sta si bila rojaka, oba duhovnika, pa čeprav je bil Slomšek 21 let starejši. Niti v korespondenci ga ne omenja.

Golež, lastnik tvrdke Ru-Go v Celju, je daroval Dijaški kuhinji 100 din namesto venca na grob trgovca g. Josipa Osolina v Laškem.

c Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel v nedeljo 17. t. m. zdravnik dr. Drago Hočevar v Kolenčevi ulici, na Telovo, v četrtek 23. t. m. pa zdravnik dr. Franc Premšak na Cankarjevi cesti.

Sokolstvo

Pokrajinski zlet Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije v Celju

v dneh 29. in 30. junija 1940

Zletni znaki. Prvo pošiljko lično izdelanih zletnih znakov je zletni odbor ravnokar prejel. Edinicam, ki so jih naročile in nakazale denar, bodo dostavljeni takoj, ko bodo gotove še zletne legitimacije. Znakov je troje vrst, za netelovadeče članstvo po 15 din, za telovadeče po 10 din in za naraščaj po 5 din. Bratska društva in čete prosimo, da pošljejo čimprej naročila za znake in obenem nakažejo denar. S tem olajšajo delo v zletni pisarni, ki bi sicer zelo naraslo, če bi se vsa naročila in dopisi nakopičili na zadnje tedne.

Zletne razglednice z osnutkom znaka bodo dospelje prihodnje dni. Brate in sestre vabimo, da se jih pri dopisovanju pridno poslužujejo, saj bodo s tem delali dobro reklamo za naš zlet.

Prijavnice o udeležbi na zletu je mnogo društev že poslalo, toda še več jih je, ki tega niso storila. Zletni odbor je za mudne edince ponovno pozval, da pošljejo prijavnice do 20. maja. Prijave so podlaga za priprave vseh odsekov in vsako odlašanje delo zletnega odbora samo ovira. Nekatera društva so prijavila prav lepo udeležbo, oddaljeno Kočevje bo zastopano z 42 udeleženci, iz naše župe je prišlo dosedaj največ udeležencev Laško in sicer 200, tudi manjša društva kakor Boštanj s 50, Ponikva z 42 in Dol s 40 udeleženci popolnoma zadovoljujejo.

Stanovanjski odsek. Ker se že mudi, vabimo naše občinstvo ponovno, da takoj prijavi zletnemu odboru, koliko postelj bi lahko dalo na razpolago in po kakšni ceni, da se bomo vedeli ravnati.

Savezne tekme. V dneh 27. in 28. junija bi morale biti v Celju savezne tekme članic. Računati bi bilo z udeležbo približno 500 članic. Zaradi košljivega vprašanja prenočišč in drugih težkoč, ki so s prireditvami v zvezi, bo savezno načelnštvo (ženski tehnični odbor) to namero skoraj gotovo opustilo. Kakor bi radi videli in sprejeli v svoji sredi drage nam sestre tekmovalke, nam na žalost naše tesne prilike to veselje onemogočajo.

Zanimanje in pozornost, ki jo posveča naša organizacija celjskemu jubilejnemu zletu, nas z mogočno silo vzpodbujata na delo za zlet. Jubilejnemu zletu v Celju: Zdravo!

Sokolsko društvo Celje - matica

Obvezen zbor. V soboto 18. t. m. ob šestih zjutraj bo na dvorišču mestne osnovne šole poleg društvene telovadnice obvezen zbor vseh članstva in naraščaja. Zbor bo ob vsakem vremenu. Brate in sestre pozivamo, da pridejo točno ob napovedani uri na zbirališče in da prinesejo s seboj izpolnjen kupon poziva, ki so ga prejeli po pošti. Oni, ki bi bili zaradi boleznih zadržani, naj izpolnjen kupon oddajo drugemu, da ga bo na zbirališču izročil društvenemu činitelju. Ti bodo posebej popisani zaradi naknadne ugotovitve. Če bi kdo, bodisi zaradi menjave stanovanja ali kakor že koli res ne dobil poziva, ga ta okoliščina seveda nikakor ne oprošča obveznega zbora. Udeležba je za vsakega člana, članico, naraščajnika in naraščajnico brezpogojno obvezna!

Majniški izlet. Če bo lepo vreme, bo priredilo društvo v nedeljo 19. t. m. izlet za članstvo in naraščaj v Laško in od tam preko Sv. Jederti v Hrastnik. Odhod iz Celja z vlakom ob 6.40, povrtek iz Hrastnika z večernim vlakom. Veseli bi bili, če bi se nam pridružili tudi bratje in sestre iz Laškega in iz onih društev, ki so v bližini krajev, koder bomo potovali.

Dramski odsek. Zaradi gostovanja Šentjakobskega gledališkega odra v Mestnem gledališču v Celju v nedeljo 19. t. m. ob 20. je društveni dramski odsek opustil namero, nadaljevati vaje za igro »Ujež«. Brate in sestre vabimo, da vloge takoj vrnejo, ker je neko društvo že presilo, da bi mu igro posodili. Bratom in sestram, ki se nedeljskega izleta ne bi mogli udeležiti, priporočamo, da si ogledajo v gledališču igro, ki bo nudila mnogo razvedrila.

Pismo s sokolskih tekem v Zemunu

Mimo glavnega vhoda impozantne zgradbe Štaba vazduhoplovstva vojske pridete v lepo urejeni pravkar ozeleneli zemunski park. Sredi pomladnega zelenja in cvetja se dviga krasen Narodni dom kralja Aleksandra. V njem so se na binkošno nedeljo pomerile vzhodne in zapadne sokolske župe za neslužbeno prvenstvo Sokola kraljevine Jugoslavije

Celje je poslalo svojega in na teh tekmovanjih najmlajšega »olimpijca«. Mi celjski »Beograščani« smo upali, da bo poslan v Zemun pravcat košček celjske sokolske telovadnice v obliki popolnega zastopstva in da bomo tudi, kar se domačih telovadcev tiče, prišli na svoj račun, kakor vi na domačih izbirnih tekmah, ko se je sestavljala reprezentančna vrsta. Toda vsi maior ali kaj je povzročilo, da smo žal upali zaman in gromki aplavz male, toda jake čete tukajšnjih celjskih študentov in vojakov je bil namenjen le enemu, toda vernemu predstavniku celjske sokolske telovadne sile.

Že dolgo pred pričetkom tekmovanja se je dvorana tega lepega Sokolskega doma do zadnjega kotička napolnila z

Bilo kuda Kiki svuda!

Proizvodi UNION Zagreb

množico prijateljev in simpatizerjev sokolstva. Tekmovanje je bilo otvoreno s pozdravno besedo I. namestnika starešine SKJ br. dr. Belajčiča. Pozdravil je osebno navzočega ministra za telesno vzgojo naroda, ki je tekmovanje posebej počastil s poklonom krasnega pokala, namenjenega zmagovalnemu oddelku, dalje zastopnika ministra vojske in mornarice, zastopnika občine Beograd-Zemun, zastopnika bojevnih patriotskih organizacij in druge odličnike in končno vse, ki so s svojo udeležbo dali izraze simpatij do nesebičnega sokolskega dela. Govornik je poudaril pomen sokolskih tekem, ki naj pokažejo rezultat in uspeh sokolske telesne in duhovne vzgoje, sokolske vztrajnosti in pripravljenosti. Te tekme imajo tudi svoj simbolični pomen, kajti padle so na dan, ko so bili v vseh sokolskih edinicah naše domovine sklicani »zbori«, na katerih so bila vsem zvestim in iskrenim pripadnikom sokolskih misli in načel podeljena mesta, na katera bodo, svesti si pripravljenosti, odgovornosti in žrtve, stopili, kadar bo pozvala domovina, ter tako duhovno oboroženi brezkompromisno in slavno izpolnili svojo sokolsko in narodno dolžnost in s tem očuvali vero in zaupanje naroda in države. Sokolska prapora obeh tekmovalnih vrst sta se poklonila državni trobojnici in preko širne dvorane je zaoril pozdrav domovini: »Bože pravde...«

Tekmovalci so nam prikazali svoje najboljše vaje, zadivili so nas s svojim stilom, eleganco, povezanostjo in ritmom in sploh s telovadnimi elementi mednarodnega značaja. Sodniki so imeli težko nalogo. Zmagovalni oddelek? Seveda, kakor smo upali in želeli, to tembolj, ker so vrsto sestavljali stari olimpijci. Prvo mesto je sicer odnesel Kujundić, toda drugo si z Merzlikinom, tistim donskim Kozakom, ki je v Parizu odnesel drugo mesto takoj za našim prvakom Konradom Grilcem, deli Forte. Tretje in četrto je bilo sigurno naše. Kdo bi namreč mogel biti boljši od Pristova in Primožiča, čeprav je bilo to, kar je dal Jože, »samo sjenka onoga starog Primožiča«, kakor mi je priznal Merzlikin, ki bi sicer mogel odnesti tudi prvo mesto, če ne bi bil prišel na orodje naravnost iz vojašnice in brez treninga, in je kljub temu na drugo odnesel edino desetico. Toda priznati moramo, da se moramo za zmago zapadnih žup zahva-

Iz kronike žalske šole

(Podrobnosti o žalskem taboru)

Prvo šolsko kroniko je začel pisati v nemškem jeziku l. 1855. tedanji učitelj dvorazredne ljudske šole Franc Kovač. Pisal jo je do svoje upokojitve l. 1872. V letu 1868. opisuje Kovač tudi žalski tabor. Objavljam v prevodu le one podrobnosti tabora, ki širši javnosti doslej še niso bile znane.

Na taboru se je zbralo okoli 15.000 ljudi. Do tega sklepa prihaja Kovač, ki je bil doma v Arji vasi, ko navaja, da gre v petrovsko romarsko cerkev 4000 ljudi in da je bilo prilično štirikrat toliko na žalskem taboru.

V nedeljo 6. septembra 1868. je bil najkrasnejši dan in niti najmanjšega oblaka ni bilo na sinjem nebu. Noben listič se ni gnil in izgledalo je, kot da bi hotel svečani mir narave ujeti vsako malenkost impozantne proslave.

Ob 12. dopoldne je privozil v Celje »parni konj« z gosti z juga, med katerimi je bilo 60 Sokolov iz Ljubljane, ki so z narodnim navdušenjem vzbujali splošno pozornost.

Poštni vlak s severa je prispel v Celje s polurno zamudo. Nanj so čakali na kolodvoru tudi gostje z juga.

Del žalskega slavnostnega odbora je v Celju vse goste pristrčno pozdravil. Gostje so nato zasedli pripravljene voze.

Sprevod se je pomikal skozi celjsko mesto po državni cesti proti Žalcu. Že na polovici poti do Levca so gostje zapazili »15 klafter« visok mlaj s čigar vrha je plapolala slovenska trobojnica sredi vasi.

Žalčani so jim prijezdili v narodnih nošah naproti in jih vodili do Levca, kjer je bil postavljen prvi slavalok z napisom: »Bog blagoslovi naš slovenski tabor«. V navzočnosti vaškega prebivalstva so Žalčani goste tople pozdravili. Narod jim je vzklikal, oglašali so se topiči. Sprevod se je vil dalje do Drešinje vasi, kjer je bil postavljen drugi slavalok z napisom: »Živeli Slovenci! Srčnost! Zmaga!« Ko se je sprevod bližal Novemu Celju, so zagrmeli topiči s taborskega prostora, izposojeni iz prebolske graščine.

Ob državni cesti pri Novem Celju je sprejel žalski občinski odbor slavnostne goste. Gostje so stopili z voz. Sledil je pristrčen pozdrav. Z godbo na čelu, ki je igrala narodne komade, je krenil sprevod v lepem redu proti trgu. Blizu Robleka je stal velikanski slavalok s slovenskimi zastavami z napisom: »Dobro došli«, na drugi strani pa besedi: »Zdru-

žimo se!« Trg je bil ves v slovenskih zastavah. Hiše so bile okrašene. Ob glavni cesti in stranskih ulicah so bili postavljeni smrekovi drevoredi. (Op.: Sedanji drevored je iz leta 1869.)

Pred hišo župana Antona Žuže (gostilna Virant) p. d. Stareta je stal visok mlaj z ogromno slovensko trobojnico. V tej hiši je bil glavni stan Sokola. V štirih gostilnah pa so bili razmeščeni vsi gostje in jim je bilo pripravljeno kosilo. Pred Staretovo hišo je pozdravila gđ. Marija Širca (sestra skladatelja Rista Savina) slavnostne goste, Sokolu pa je poklonila šopek rožmarina s slovenskim trakom in ga pripela na sokolski prapor, ki ga je vzela z drugimi prapori vred v svoje varstvo gostoljubna narodna hiša Staretova. Prihajali so tudi gostje iz gornje strani Savinjske doline. Z dvema godbama na čelu je prišlo do treh popoldne okoli 300 okrašenih voz. Ta sprevod se je vozil skozi velik slavalok na zapadnem koncu trga Žalca z napisom: »Dobro došli!« in »Zedinimo se!«, kar je trajalo do treh popoldne.

Nato je krenil neskončen slavnostni sprevod na slavnostni prostor skozi slavalok sredi trga z napisom: »Bog kliče in Slavjani predolgo potlačeni stopajo združeni pred svet na svoje slavno mesto!«

Velikanska množica se je podala na

liti tudi slučaj, kajti, kakor mi je Merzlikin dalje priznal, nahaja se v vojski kar pet kapacitet vzhodnih žup in so zato morali postaviti v oddelke tako rekoč šest rezerv, dočim sta bili v oddelku zapadnih žup le dve rezervi. Celjan je sicer izpadel, toda — last, not least, kajti na drogu in krogih je dosegel preko 9 točk... Pozabiti ne smemo, da so to šele njegove druge tekme večjega formata in da je še mlad — a to je glavno.

Tekme so trajale do poznega večera. Navdušena publika je vzdržala do konca; še več, od točke do točke je dvorana bolj in bolj bučala od aplavza. Proglasitvi rezultatov je sledilo spuščanje državne zastave, prapora sta se zopet poklonila. Skozi velika okna in široki portal Aleksandrovega doma visoko gori pod večerno nebo prestolnice je odjeknila kot zaključno navdušenje nad sokolsko silo naša visoka pesem »Hej Slovani«...
Gustav Grobelnik

Sport

* **Nedeljski nogomet.** Na celjski Glaziji se bo pričela v nedeljo 19. t. m. ob 9. prvenstvena tekma mladim SK Jugoslavije in SK Olimpa, ob 10.30 pa drugorazredna prvenstvena tekma med SK Jugoslavijo in SK Laškim, ki bo odločila kateri izmed obeh klubov bo definitivno zasedel prvo mesto na tabeli.

* **Propagandni atletski miting za seniorje in juniorje** priredi SK Celje v nedeljo 26. t. m. ob 10. na Glaziji. Tekmovanje bo na tekališču, ki je dolgo 380 m in pokrito z ugaski ter ima 4 nedvignjene zavoje. Pravico nastopa imajo verificirani in neverificirani atleti klubov, članov VAS. Prijave je treba poslati na naslov: SK Celje, Gosposka ul. 20, do 24. t. m. Prijavnine in nagrad ni. Tekmuje se po pravilih SAZ oz. VASKJ. Vrstni red tekmovanja je naslednji: 100 m seniorji predtek, 100 m juniorji B in C predtek, met krogla seniorji ter juniorji B in C, 1500 m seniorji in juniorji C, met klavira seniorji, 100 m finale seniorji, 100 m finale juniorji, met kopja seniorji, skok v daljino juniorji B in C, 1000 m juniorji B, 5.000 m seniorji, skok v višino seniorji ter juniorji B in C, met diska juniorji B in C, met diska juniorji B in C, 4×100 m.

* **V tekmovanju za državno nogometno prvenstvo** so bili na binkoštno nedeljo doseženi naslednji rezultati: v Beogradu BSK : Jugoslavija 3 : 1 (1 : 1), v Splitu Gradjanski : Hajduk 2 : 0 in v Zagrebu Slavija (S) : Hašk 1 : 0. V sredo je sarajevska Slavija v Zagrebu premagala Gradjanskega z 2 : 1 (1 : 1). Na tabeli vodi sedaj sarajevska Slavija pred BSK in Hajdukom.

* **Medklubska tekma v slalomu na Okrešlju.** Zimskosportna sekcija podružnice SPD v Celju je priredila na binkoštni ponedeljek medklubsko tekmo v slalomu na Okrešlju. Tekmovalna proga, ki je bila pod Tursko goro, je merila okrog 800 m z višinsko razliko nekaj nad 150 m. Na progi, ki so jo morali tekmovalci dvakrat presmučati, je

bilo postavljenih 35 vrat. Ob solnčnem vremenu so bile snežne razmere zadovoljive. Na tekmi, ki ji je prisostvovalo mnogo gledalcev, so bili doseženi naslednji rezultati: 1. Franc Herle 2:15,1; 2. Nos 2:15,3 (oba SPD Celje); 3. Stanko Šipek 2:20,2, 4. Drago Zdravec 2:21,4 (oba SK Laško); 5. Fric Jelen 2:24 (SmKC); 6. Slon 2:25 (SPD Celje); 7. Viktor Volčko 2:30 (SmKC); 8. Kristjan Tišler 2:32,3 (SK Rapid Maribor); 9. Aleks Vrečko 2:54,3 (SPD Celje); 10. Robert Krell (SmKC).

Poučen avtobusni izlet

skozi šmarski okraj v hrvatsko Zagorje

Tujskoprometno društvo v Šmarju priredi, če se priglasi dovolj udeležencev, v nedeljo, dne 26. t. m. poučen izlet iz Celja preko Št. Jurija, čez Žegar, kjer je kužno znamenje iz leta 1644, mimo Prevorja v Lesično. Od tam si bodo ogledali izletniki Pilštanj, starodavni trg, kjer je ohranjen še pranger in kip, ki spominja, da je bila tu doma sv. Ema. Iz Lesičnega se bodo peljali do pokopališča v Kozjem, kjer je na po-

Iz naših krajev

Polzela

Še o razmerah v polzelski tovarni

Polzela, 17. maja.

V zadnji številki »Nove dobe« smo v dopisu s Polzele pod naslovom »Nedopustno ravnanje s slovenskim delavstvom« poročali, da je lastnik tovarne »Polzela« d. d. g. Reiser po rodu Berlinčan. Naknadno smo izvedeli, da je imenovan podjetnik švicarski državljani, podjetje samo pa sudetsko-nemška družba. Upamo, da ta pomota ne bo v nobeni točki kvarila naših ostalih resničnih in žalostnih ugotovitev.

Da bo narod srečen in zadovoljen, je treba v enem izmed njegovih močnih stebrov, t. j. v delavskem stanu, v slehernem delavcu in delavki ustvariti zavest, da ta človek ni tlačan, da ni podrejen, ampak v vsem javnem in zasebnem življenju enakoveren po duši in narodnem čustvu pa morda boljši od mnogih drugih. Kako naj bi se malo dušje zmanjšalo, če se v mnogih primerih, čisto tudi na rafiniran način naša socialna zakonodaja krši! Ta pravi dovolj jasno tole: Ako delavec dela, razen v obrtnih in trgovskih podjetjih, preko 8 ur zakonitega dela, se to delo računa za nadurno in mora biti plačano s 50% poviška, ali je bilo izvršeno prostovoljno ali ne, samo da ga je podjetnik priznal, ne glede na to, ali je v akordu ali v določeni pogodnini. — Evo! V kotonskem oddelku polzelske tovarne je mnogo primerov, ko delajo delavci pri specialnih strojih po 12 do 16

»Vrli Slovenci!

Kar došlo Vas je, od vsih štirih strani, Podajmo si roke in združmo moči! V speljavo postavnih nam danih pravic, Bog živi cesarja!, doni naj naš klic!

Ob desni (na zapadni strani, op. kronista) je bil napis: »Zdravo, Gorenje, z mrzle planine!«, ob levi (na celjski strani, op. kronista) pa: »Zdravo, Dolenc, z gorke doline!«

Na šolskih oknih (šola je bila takrat in še do leta 1911. v občinski hiši, ki je bila do l. 1873. enonadstropna, op. kronista), so bili pozdravni napisi: »Naj se slovenski narod mrljivo odlikuje« — »Slovene omikan rad vse narode spoštuje« — »Sloga v Avstriji med narodi naj biva« — »Razprtija je krvave vojske kriva.«

Razširila se je vest, da bo prišlo na taboru v Žalcu do izgrediv. To se pa ni zgodilo in narod se je mirno in dostojno odpravil v večernih urah na svoje domove.

Vse pa je navdala zavest, da bo ta dan z neizbrisnimi črkami zapisan v zgodovini slovenskega naroda. **Kronist.**

ZA BIRMO si oglejte bogato zalogo molitvenikov in rožnih vencev pri tvrdki **KARL GORIČAR** vdv., Celje, Kralja Petra cesta štev. 7—9.

kopališčni cerkvi znamenita freska sv. Krištofa. Po ogledu trga se bodo peljali v Podšredo, da si ogledajo ta znameniti trg, ki ima zabetoniran srednjeveški pranger, ker se je pred desetletji vnel zaradi njega spor s Sv. Petrom pod Sv. gorami. Preko vzpetin Trebče se bodo pripeljali v slikovito ležeči Sv. Peter, kjer so se na soločju Bistrice in Sotle bili znameniti boji kmečke vojske leta 1573.

Preko Sotle se pod gradovoma Kunšperkom in Cesargradom vleče ob Sotli na hrvatski strani Zelenjak, dolina, kjer je spesnil Anton Mihanović svojo »Lepo našo domovino«, in mu je v Zelenjaku postavljen lep spomenik. Preko vzpetin bodo pohitili izletniki na Klanjec, od tam v znamenite krapinske toplice. Po postanku v krapinskih toplicah se bodo odpeljali v Krapino, kjer je bil doma Ljudevit Gaj in kjer so izkopali tudi ostanke krapinskega človeka.

Po znameniti dolini pod Sv. Rokom, kjer lomijo brusno kamenje, se bodo peljali izletniki v Rogatec, od tam v naše zdravilišče Rogaško Slatino, nato pa, kadar jih bo volja, v Celje. Celotna proga meri 153 km. Voznina za osebo 37 din. Prijave sprejema drogerija »Santitas« v Celju.

in še več ur v navadnem akordu, samo s storitveno nagrado določeno za 8-urno delo, brez 50% priznanja nadur.

Drugi paragraf govori: Ako je prišel delavec na delo, pa ga delodajalec odslavi brez predhodnega obvestila in brez delavčeve krivde, mu je dolžan za isti dan plačati pogodbeno kategorijsko dmino. — V apreturi polzelske tovarne so zaposlene samo delavke. In tu je mnogo primerov, ko jih že ob 7. ali 8. zjutraj ali celo prej odpustijo za isti dan po več brez priznanja dneine. Ali ni v tem primeru delavka poleg zlatega časa oškodovana tudi za dnevni kruh? O prekourni plači je v pravnem svetovalcu v popolnoma enakem primeru razpravljalo 5. t. m. »Jutro«, ki je navedlo tudi razsodbo sodišča. Naravnost smešna pa je trditve inozemskih nameščenec polzelske tovarne, da obratuje ta tovarna v Sloveniji samo iz ljubezni do nas, da nismo popolnoma brez kruha. S hvaležnostjo bi morali priznati, da je naš kruh dober in slajši kot...

Ker trdimo, da je delovna masa do prinesla za našo svobodo, za kulturo in civilizacijo v javnem in zasebnem življenju mnogo žrtev, zahtevamo, da se ji da možnost dostojnega življenja. Tudi komunizem so predvsem nacionalne delovne mase prve obsodile. Zato ponavljamo: Tako postopanje s slovenskim delavstvom je nedopustno!

Dvajset let Sokola na Polzeli

Polzela, 17. maja.

Številnim sokolskim trdnjavam, ki so vzrastle po osvobojenju v naši lepi Savinjski dolini, se je l. 1920. pridružila tudi Polzela. Kakor nežna cvetka v lepem maju je vzklila sokolska edinica. A ves ta idealizem je kakor vedno tudi tu motila grenkoba. Tla niso bila s cvetjem posuta, treba je bilo krepko orati ledino. To grenkobo je prav poudaril na enem izmed prvih občnih zborov župni starešina br. Smertnik, ko je rekel: »Teško je bilo začetno delo, ki ga je na vse načine ovirala germanska industrija, ki je bila močna in številna — a zmagali smo!«

V nedeljo 9. junija bo Sokolsko društvo na Polzeli proslavilo 20-letnico trdega požrtvovalnega in nesebičnega dela. Ta dan bo na Polzeli okrožni zlet šoštanjkega okrožja, ki bo združen z otvoritvijo ličnega Sokolskega doma pri železniški postaji. V težkih krajevnih prilikah so ga začeli graditi l. 1934. in letos bo izročen svojemu namenu. Naša sokolska mladina pa bo ta dan razvila svoj dečji prapor. Novemu domu in zletni prireditvi bo pokrovitelj naš zaslužni sokolski borec, župni starešina br. Jože Smertnik. Pri prireditvi bo sodelovala naša hrabra vojska, ki je pri vseh sličnih prireditvah vzbujala največ občudovanja.

Za uvod v slavnost se bodo pričele 9. junija ob 9. dopoldne okrožne tekme dece. Pri opoldanskih vlakih bo nato sprejem gostov, nakar se bo s sprevedom

pričela glavna slovesnost. Vsa pripravljala dela so v teku.

Prosimo bratska društva in vse brate in sestre, ki so kdaj delovali v našem društvu, a jih je usoda odtrgala in razkropila širom naše domovine, da bi nas ta dan obiskali in tako osvežili spomine, ki jih vežejo na sokolovanje na Polzeli.

Braslovče

b Otvoritev sokolskega odra v Braslovčah. Na binkoštno nedeljo 12. t. m. je braslovški Sokol v okviru Petrove petletke otvoril svoj res moderni oder. Sokolska dvorana je bila do zadnjega kotička napolnjena in je občinstvo komaj čakalo na trenutek svečane otvoritve novega odra. Preden se je predstava pričela, je br. prosvetar Ljubo Šnuderl orisal pomen Petrove petletke h kateri je tudi braslovški Sokol prispeval svoj delež s tem, da si je postavil nov in moderen oder. Sledila je uprizoritev igre Antona Medveda »Mladi in stari«, ki je žela pri občinstvu poln uspeh. Igralska družina braslovškega Sokola je prav srečno in v polno zadovoljstvo občinstva rešila svojo nalogo. Vsi igralci po vrsti so se živeli v svoje vloge in pokazali s tem, da so dorasli vsem odskrim težkočam. Moderni oder je res mojstrsko delo, ki zasluži vso pohvalo. Kulise, ki so prišle za to predstavo v poštev, so prav prijetno presenetile vse občinstvo. Braslovškemu Sokolu želimo mnogo uspehov na novem odru!

Sloveni Gradec

s Slovenski vokalni kvintet v Slovenjem Gradcu. V soboto zvečer je bil v nabito polni dvorani Sokolskega doma prvi nastop Slovenskega vokalnega kvinteta iz Ljubljane. Pevci so si že s prvo pesmijo pridobili poslušalce, ki ob zaključku kar niso hoteli zapustiti dvorane. V akustični dvorani lepo podana pesem je izvalila iz marsikaterega očesa solzo, kajti naše mestce nima svoje ga pevskega zbora, ki bi s svojim nastopom propagiral našo pesem. Le od časa do časa pride k nam kakšen zbor in zato ni čudno, če bi takrat najrajši poslušali kar vso noč našo lepo pesem. Treba pa je spet grajati slovenjegraško točnost, kajti vsaka prireditev se mora pričeti zaradi netočnosti občinstva s polurno zamudo. Pevci so najprej zapeli Juvančevo »Slovensko zemljo«, nato pa Juvančevo »Bodne rože« in Jerebovo »O kresu«. Sledile so Mirkova »Jutro«, Savinova »Kosa« in Juvančeva »Fantovska«, Prelovčeva »Sedem si rož«, ki so jo morali pevci na zahtevo občinstva ponoviti, Prelovčevi »Zapoj mi pesem« in »Nageljni rdeči«, Adamičeve »Serenada«, »Oženil se bom« in »Završki fantje«, ki so jo morali ponoviti. Slovaška narodna pesem »Pasol Janko« je izzvala dolgotrajen aplavz. Sledile so tri narodne v Zepičevi prireditvi in to »Leži ravno polje«, »Po cesti mi pride jagrček mlad« in »Goreči ogenj«. Tri ruske so v prireditvi Žarova so spet dosegle višek, kajti kdo se ne razživi ob lepi ruski slovanski pesmi! »Dvanajst razbojnikov«, »Odnovčno gremit kolčik«, »Slavim Plavata gorajo« — ali niso vse te lepše nego razni »šlagerji«? Mehka melodija te zaziblje, da pozabiš na vse. Po zaključku sporeda je bil aplavz tako močan in dolgotrajen, da je moral Slovenski vokalni kvintet še dodati »Teče voda« in »Na vasi«. Ta umetniški večer bo ostal vsem udeležencem v najlepšem spominu.

s Ugotovitev. Da ne bo krivega tolmačenja, ugotavljamo, da g. Drago Bradač v Slovenjem Gradcu ni dopisnik »Nove dobe«.

Žalec

ž Zvočni kino Žalec. V soboto 18. in nedeljo 19. t. m.: »Konec delo krasik«. Izredno zabavna dunajska komedija. V glavnih vlogah Rolf Wanka, Ellen Schwanke, Rihard Romanovsky in Margit Simo.

Laško

1 Prošnja tehničnemu razdelku v Celju. S l. aprilom t. l. je prešla banovinska cesta Celje — Laško — Zidani most v državno upravo, ki jo na našem področju izvršuje tehnični razdelek v Celju. Vse je pričakovalo, da se bodo razmere na tej cesti zboljšale in da ne bomo imeli več povoda, pritoževati se nad slabim stanjem ceste. A vendar smo se motili. Ako se pelje kdo proti Celju, bo

videl, da ni bila cesta še nikdar tako izdelana, kakor je baš sedaj, zlasti v onem predelu, kjer se izvršuje regulacija Savinje. V neposredni bližini so v kamnolomih veliki kupi gramoza, po cestah pa so kotanji in jame; da so se delala sedaj v deževnem času dela jezera in da je bilo za avtomobile nevarno voziti po tej progi. Ako ni potrebnega kredita na razpolago, ne more to veljati za izgovor, ker je treba tehničnemu razdelku samo pritisniti na družbo, ki regulira Savinjo in ki ima brez dvoma nalogo in dolžnost, da vzdržuje cesto v onem odseku v dobrem stanju. Tega opomina ne pišemo zato, da bi se polnili predali našega lista, marveč da izpolnimo želje in zahteve vseh onih interesentov, ki so obsojeni, da morajo voziti po cesti Celje — Zidani most. Ako se že na ostalem delu ceste ne izvršujejo vzdrževalna dela in ako že ne dovršijo preložitve ceste v Šmarjeti pri Rimskih toplicah, naj tehnični razdelek vsaj tukaj ukrene potrebno, ko ne stane nič, kakor samo naročilo regulacijski družbi.

1 Dan sokolske pripravljenosti. Na binkoštno nedeljo je tudi v Laškem potekel vzorno in uspešno. Ob pol 9. je bil v Sokolskem domu zbor, ki se ga je udeležilo skoraj 200 pripadnikov društva, torej 70%. Zbor je bil odprt s državno himno, nakar je br. starosta dr. Prisljan prečital savezno poslanico in v lepem govoru bodril članstvo k pripravljenosti, slogi in poštrenosti v teh težkih in usodnih časih. Zaključen je bil zbor s Pesmijo sokolskih legij. Za popoldne je bil določen pohod proti Sedražu, kjer je bil stik s sosednjima sokolskima društvoma v Sedražu (Sv. Jodert) in Rimskih toplicah. Ob 13. je odkorakalo nad 100 pripadnikov našega društva preko Šmihela, 30 kolesarjev pa je krenilo preko Šmarjete. Med pohodom so improvizirali vojaške vaje. Na kraju stika je pozdravil sokolstvo domači starosta br. Zvonko Kajtna, nakar se je razvila prijetna zabava v Štokavnikovi gostilni, od koder so izletniki proti večeru krenili v Šmarjeto in Rimske toplice, da se vrnejo z vlakom domov. Bil je lep in prijeten dan, ki ga ni mogel motiti dež, kolikor ga je bilo. Pokazalo se je, da se naše sokolstvo zaveda danih mu nalog in da se v društvu čedalje bolj uveljavlja družabnost in bratstvo. Želimo nadaljnjega razvoja v tem pravcu. Zdravo!

1 Delo v Sokolskem domu. V zadnjih tednih izvršujejo Sokoli marljivo razna ohranjevalna dela. Pleskajo okna in vrata, preslikali so vestibul in prav posebno še malo dvorano, nakar pride na vrsto tudi velika dvorana. Pri tem se zlasti pridno udeležuje br. Adamič.

1 Denunciant. V Laškem živi človek, ki izrablja svoj slučajnostni položaj, da na vse strani denuncira pošteno ljudi, ki mu niso po godu, jih skuša premeščati, spravljati ob službe in v nesrečo ter jih preganjati, dočim na drugi strani podpira po značaju sebi enake in si prizadeva ščititi jih pred pravico. To sadistično početje meji na duševno omejenost, kar bi utegnulo tega človeka opravičiti. Svarimo pa vendarle vse poštenjake pred njim: On je denunciant, izogibajte se ga!

1 »Radikalna kura« v Laškem. Društvo Rdečega križa iz Jurkloštra bo uprizorilo v soboto 18. t. m. ob 20.15 v dvorani Sokolskega doma v Laškem opereto dr. Rudolfa Doboviška »Radikalna kura«. Igro vodi Laščan Radovan Gobec, nastopajo pa večinoma stari laški znanci ga. Gobčeva, Marguč, Prešeren, gđc. Ličarjeva itd. Laščani, vaši nekdanji igralci vas prav vpljudno vabijo. Zaradi igre bo kinopredstava v petek namesto v soboto.

1 Kino Laško bo predvajal v petek 17. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 19. t. m. ob 16.30 in 20.30 češki vefilm v režiji slavnega režiserja Miroslava Cikana »Izgubljena nedolžnost«. Zablode neizkušene mladine. Velika drama, dostojna slovanske umetnosti. V glavnih vlogah Hana Vitova, Ladislav Bohač, Kabatova i. dr. Predigra: Foxov tehnik. — V sredo 22. t. m. ob 20.30 in v četrtek 23. t. m. ob 16.30 in 20.30 opereta Roberta Stolz »Glasba za Tebe«. V glavnih vlogah Magda Schneider, Hans Söhnker in Pavel Kemp. Predigra.

S O B A

primerna za pisarno, se odda s 1. junijem. Naslov v upravi lista.

Dol pri Hrašniku

o Občni zbor podružnice CMD za Dol in okolico. V sredo 8. t. m. je bil v šoli občni zbor podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda za Dol in okolico. Ker je do sedanjih predsednik g. Babič odstopil, je vodil zbor njegov namestnik g. Gnus, šolski ravnatelj v pok. V svojem nagovoru je poudarjal, da smo se zbrali slovenski rodoljubi, prijatelji mladine in člani tiste družbe, ki širi prosveto v onih krajih, ki so najbolj zapostavljeni in najbolj izpostavljeni tujim vplivom. Naši bratje ob meji in onkraj nje živijo težko življenje in naša mladina se izgublja. Naš janičar je mnogokrat najhujši sovražnik svojega rodu in zatiralec lastnega naroda. Vsi Slovenci bi morali pristopiti k CMD, kajti s tem bi pripomogli celiti velike in hude rane na našem narodnem telesu. — Iz tajniškega poročila je bilo razbrati, kako obupne socialne in prosvetne razmere vladajo med našim obmejnimi ljudstvom. V zadnjem času sta bili zgrajeni komaj dve šoli in še ti s pomočjo CMD. Nevzdržne gospodarske prilike so vzrok narodne mlačnosti. Boljša kot meja iz železa in betona je meja iz dobrih, zavednih, navdušenih in hrabrih src. Doslej je bilo narodno obrambno delo žal vse preveč zanemarjeno, zato je treba, da se vsaj sedaj zamujeno popravi, v kolikor je to še mogoče. — Z obžalovanjem je zbor vzel na znanje, da zapuščena vodstvo podružnice dolgoletni predsednik g. Miloš Babič, ki je vodil podružnico polnih osem let. Za njegovo nesebično narodno obrambno delo mu je družba poklonila lepo diplomu, s čimer se je skušala oddolžiti vnetemu borcu za narodno stvar. Za novega predsednika je bil izvoljen g. Edo Ferenčak, ki je apeliral na vse, da se zavedajo resnih časov, ki jih preživljamo. Vsakdo bi moral podpirati stremeljenja CMD. Narod, ki ničesar ne stori za svojo obrambo, ni vreden svobode. Zato je dolžnost vsakega poštenega in zavednega Slovenca, da pristopi k Družbi sv. Cirila in Metoda in jo podpira.

Polje ob Sotli Obsotelsko pismo

Sedlarjevo, 17. maja.

Lani v mesecu maju smo bili posestniki, ki imamo svoja zemljišča ob Sotli in ob potoku Buči, težko prizadeti po poplavi. Trikrat v enem mesecu sta Sotla in Buča prestopili bregove, poplavlili široke komplekse in uničili skoraj vse posevke, zlasti ozimino, fižol, koruzo, krompir i. dr. Ponekod je sadeske odneslo z zemljo vred, uničeno je bilo tudi seno; če je bilo že pokošeno, ga je Sotla odnesla na jug. Celokupna škoda je znašala samo v naši občini več stotisočev dinarjev.

Letos je spet nastopila doba deževja. Dežuje z malimi presledki neprenehoma že ves teden. Obe vodi naraščata, bojimo se, da bomo spet ob vse, kar smo posejali in vsadili. Za vso ogromno škodo, ki smo jo lani utrpeli, je banska uprava nakazala naši občini 4000 din in še od te vsote nismo dobili doslej niti pare.

Na enem mestu v naši vasi je v nevarnosti tudi del banovinske ceste. Ali je cestno nadzorstvo razpoko na cesti, ki se je pokazala po letošnji odjugi, tu-

di opazilo in ukrenilo, da se prepreči katastrofa, ki ne preti samo banovinski cesti, ampak tudi ob cesti stoječim objektom, nam ni znano. Priporočamo pristojnim činiteljem, da posvetijo tej zadevi potrebno pozornost.

Vseh neprijetnosti poplav, ki obiskujejo naše kraje že nekaj let zaporedoma, pa ne smemo pripisovati le daljšemu deževju. Glavni vzrok poplav je v močno vijugastih strugah Sotle in Buče. To je problem, ki nujno narekuje pristojnim činiteljem, da ga proučijo in rešijo.

Iz dnevnika žuželke Anofela

Ime mi je Anofel. Nisem Grk in tudi ne Egipčan; naše pleme je mednarodno. Stanujemo na vseh kontinentih in povsod se nas svet boji. Anofel! To ime lepo zveni in dokazuje, da zavzemamo častno mesto med našimi soplemenjaki. Na to imamo tudi polno pravico, ker se naša zgodovina izgublja v temi minulih časov. Nekoč smo bili močnejši od kraljev in velikih vojskovodij. Čim smo se pojavljali, smo širili strah in trepet kakor smrt sama, ker so mogle naše legije premagati vse sovražnike. Ah! Žal mi je, da nisem sodeloval v roju anofelov, ki so premagali Friderika Barbarossa v Italiji ali ki so pregnali velikega mogula Babara iz Pandžaba. To so bili lepi časi! Takrat smo mogli okužiti bele vojske in tako okreniti zgodovino človeštva, da stopi na novo, docela nepričakovano pót. En edin anofel je bil zmožen, da uniči tudi najveličastnejše načrte. Vzrok je ostal vedno neznan, ker dela anofel v senci in je njegov strup neviden.

Tudi v zadnjih stoletjih nismo ostali nezaposleni. Vi bi ne mogli prešteti povdrgov, ki so se zaradi nas izjalovili, in tudi ne prebivalstva, ki smo ga mi iztrebili. Na vsakem področju prinašamo zlo usodo. Hi! Hi! Hi! Človek gradi dalje, se bavi s svojimi posli in svojimi užitki, nenadno pa se pojavim jaz, anofel. Prihajam počasi, brenčec od uživanja, se spustim tiho, najdem lepo malo mestece, veselo sedem, navrtam malo luknjico v kožo ubogega norca, popijem nekaj kapljic njegove krvi in ... moje delo je končano. V enem trenutku sem uničil večletno delo. Ko vzletim čujem ubogega norca, ki se je prebudil in psuje: »Prokleti komar!« Misli, da sem navaden komar, ha! ha! ha! Ne ve, da sem anofel! Šele kadar bo drgetal od mrzlice, bo mislil na mene.

Vendar pa nam grozi velika nevarnost. Norec se utegne slednjič spametovati, utegne ga zapeljati sirena kinin, predno ga obiščem jaz, anofel. A tam, kjer vlada kinin, je naša vlada končana. Komisija društva narodov proti malariji pravi, da je dovolj jemati 40 centigramov kinina dnevno ves čas, dokler vladajo mrzlice, da se človek uspešno ubrani okuženja, ki ga prinašam. Za zdravljenje obolenja za malarijo predpisuje ta komisija dnevno dozo 1 do 1.30 grama kinina skozi 5 do 7 dni.

Vodovode Kleparska dela Strelovode

Vam naredi solidno in po konkurenčni ceni, javno tako tudi izvršuje vsa popravila

Moj strup ni dovolj močan, da bi se mogel upreti tako močnemu zdravilu.

Tako bodo potem mladi, stari, bogati in revni na vseh kontinentih nehali imenovati moje ime s strahom. Z grozo mislim na oni dan, ko bom zapisal v svoj dnevnik svojo zadnjo žrtev in ne bom več mogel vzkliti s ponosom, kakor je navada v našem plemenu: Ime mi je Anofel!

Cenj. občinstvu se priporoča tvrdka

Anton Lečnik

zaloga ur, zlata, srebrnine, optika itd.

Celje,
Glavni
trg

Izkušen optik na razpolago!

Sobarica

28 do 30 let stara, se sprejme v trgovsko hišo. Vstop takoj ali 1. junija. — Ponudbe pod »Samostojna sobarica« na upravo lista.

Učenca

ki se je že eno leto učil v kaki trgovini, sprejme manufakturna trgovina. Fant mora imeti vso oskrbo doma. Naslov v upr. lista.

Stara strešna in zidna opeka

ter gradbeni let se poceni proda na bivši žagi »Jugoles« v Celju.

Samo še kratek čas

lahko nabavite 1a semenski krompir, banaško moko, oves, koruzo in semenski fižol po najnižji ceni pri tv. Jugopromet - Celje, Krekova c. 11.

KLINAR MILOŠ

ključavničar • Celje, Gregorčičeva 4

Izdelujem štedilnike iz nerjavečega jekla, kakor: navadne štedilnike, vsakovrstne ograje, obešala za perilo, reklamne transparente itd. Zahtevajte ponudbe

KAVO - turško

fino mleto, mešano, priporočam kavarnarjem in gostilničarjem.

K. Loibner - Celje - Kr. Petra c. 17

»PRI ZVONCU« — — TELEFON 120

Dolžan Franjo

Celje, Za kresijo 4

Telefon 245

Zahtevajte ponudbe in proračune!

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne
vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE
SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d.d. v Celju - Narodni dom

TELEFON ŠT. 22

POŠT. ČEK. RAČ. 10-591

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICI: MARIBOR, ŠOŠTANJ